

Hyvä tieteellinen käytäntö (HTK) ja sen loukkausepäilyjen käsittely Varsinais- Suomen hyvinvointialueella

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen prosessikuvaus, joka liittyy
Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) vuoden 2023 julkaisuun
Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa

Hyvän tieteellisen käytännön loukkausten käsittelyssä noudatettava prosessi.

1. Kirjallinen ilmoitus ja vireillepano

Hyvinvointialuejohtaja saa kirjallisen perustellun epäilyn hyvän tieteellisen käytännön loukkauksesta.

Hyvinvointialuejohtaja toimittaa asiakirjan/asiakirjat kirjaamoon, joka antaa epäilylle asianumeron. Kirjaamo toimittaa asiakirjat eteenpäin tutkimuslakimiehelle. Jatkossa kaikki olennainen kirjeenvaihto lähetetään kirjaamoon kirjattavaksi kyseiselle asialle.

Tutkimuslakimies arvioi, liittyykö epäilyyn muita kuin tutkimuseettisiä asioita ja ottaa niihin kantaa.

Hyvinvointialuejohtaja valmistelee yhdessä tutkimus- ja kehitysjohtajan/tutkimuspäällikön ja tutkimuslakimiehen kanssa hyvinvointialuejohtajan päätöksen esiselvityksen käynnistämisestä.

2. Esiselvityksen käynnistäminen

a. Esiselvitystä ei käynnistetä

Hyvinvointialuejohtajan päätös toimitetaan epäilyn esittäneelle, epäilylle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKiin. Epäilylle toimitetaan kopio alkuperäisestä epäilyilmoituksesta liitteineen.

b. Esiselvitys käynnistetään

Hyvinvointialuejohtajan päätös esiselvityksen käynnistämisestä toimitetaan epäilyn esittäneelle, epäilylle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKille. Päätös sisältää tiedon esiselvityksen aloittamisesta, sen perusteista ja selvittäjänä toimivasta viranhaltijasta.

3. Esiselvitys

Esiselvityksen toteuttaa hyvinvointialueen tutkimuspäällikkö yhdessä hyvinvointialuejohtajan kanssa. Tutkimuspäällikkö huolehtii esiselvityksen koordinoinnista, esiselvitysraportin kirjoittamisesta ja hyvinvointialuejohtajan päätöksen valmisteleminen. Esiselvityksessä kuullaan epäilyn esittäjää, epäiltyä ja tarpeen mukaan asiantuntijoita ja muita henkilöitä. Tutkimuspäällikkö toimittaa raportin esiselvityksestä hyvinvointialuejohtajalle. Hyvinvointialuejohtaja lähettää esiselvitysraportin epäilylle henkilölle kommentoitavaksi ennen päätöksen tekemistä. Hyvinvointialuejohtaja tekee päätöksen HTK-loukkausepäilystä esiselvitysraportin ja siihen epäilyltä mahdollisesti saamiensa kommenttien perusteella.

a. Kyse ei ole HTK-loukkauksesta

Hyvinvointialuejohtajan päätös lähetetään tiedoksi osapuolille, esiselvittäjälle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKille sekä tarvittaessa muille tahoille. Päätökseen tyytymätön epäily tai epäilyn esittäjä voi pyytää asiasta lausunnon TENKiltä 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun on saanut tiedoksi hyvinvointialuejohtajan päätöksen.

b. Kyse on HTK-loukkaus eikä ole erityistä syytä varsinaiseen tutkintaan.

Hyvinvointialuejohtajan päätös lähetetään tiedoksi osapuolille, esiselvittäjälle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKille sekä tarvittaessa muille tahoille. Päätökseen tyytymätön epäily tai epäilyn esittäjä voi pyytää asiasta lausunnon TENKiltä 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun on saanut tiedoksi hyvinvointialuejohtajan päätöksen.

c. HTK-loukkaus epäselvä tai loukkausepäily ilmoitettua laajempi

Käynnistetään varsinainen tutkinta. Hyvinvointialuejohtajan päätös lähetetään tiedoksi osapuolille, esiselvittäjälle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKille sekä tarvittaessa muille tahoille.

4. Varsinainen tutkinta

4.1. Toimeksianto ja toteutus

Hyvinvointialuejohtaja päättää varsinaisen tutkinnan käynnistämisestä. Myös TENK voi edellyttää varsinaisen tutkinnan käynnistämistä esiselvityksen perusteella tehdyn lausuntopyyntönsä saatuaan.

Tutkintaryhmä perustetaan hyvinvointialuejohtajan päätöksellä, jossa samalla asetetaan tutkintaryhmän työlle puheenjohtaja. Tutkintaryhmän nimeämisessä sovelletaan hallintolain yleisiä esteellisyysperiaatteita. Epäilyn esittäjällä ja epäilyllä on mahdollisuus huomauttaa tutkintaryhmän kokoonpanosta.

4.2. Päätäminen

Tutkintaryhmä antaa työstään loppuraportin hyvinvointialuejohtajalle, joka pyytää loppuraportista kommentit epäillyn kohteelta ja epäilyn esittäneeltä.

Hyvinvointialuejohtaja tekee kommenttien, loppuraportin ja HTK-prosessin aikana kertyneen muun aineiston perusteella päätöksen siitä, onko HTK-loukkaus tapahtunut vai ei.

Päätös annetaan tiedoksi osapuolille, tutkimusryhmälle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKille sekä muille tahoille tarvittaessa.

5. Seuraamukset

HTK-loukkaus todetaan

Hyvinvointialuejohtaja arvioi HTK-loukkauksen tekijälle aiheutuvat seuraamukset.

Mikäli hyvinvointialuejohtajan käsityksen mukaan todettu HTK-loukkaus saattaa johtaa muihin seuraamuksiin joko hallinto-, rikos- tai työoikeudellisen lainsäädännön nojalla tai sopimusoikeudellisin perustein, hän arvioi asian yhdessä hyvinvointialueen hallintojohtajan kanssa.